

Nord Stream 1 får betydning i Lillebølle!

Af Peter Hanebjerg (pha@tidende.lillebølle.dk)

Lillebølle Tidende, 12. december 2012

Den store gasledning fra Rusland får betydning i Lillebølle. Det lokale firma LSC – Lillebølle Submarine Contractors, der har været involveret i nedlæggelsen af rørledningen syd for Bornholm, får stor kontrakt på løbende inspektion fremover. Sikrer arbejdspladser indenfor det gryende maritime miljø i byen.

Tidende har været en tur på havnen og har mødt en begejstret Aske Lillefjord, der beretter, at Lillebølle Submarine Contractors netop har fået kontrakten i hus på visuel inspektion af de to rørledninger gennem Østersøen, der tilsammen udgør Nord Stream. Aske, som vil være kendt for byens fodboldinteresserede fra mange hans år på "Bølleme" i. hold, har for et par år siden startet Lillebølle Submarine Contractors sammen med et andet bysbarn Michael Sønderkov. Som efternavnet antyder, har Michael tilknytning til det nu lukkede Sønderkovs Værft, ja han er faktisk oldebarn og barnebarn til stifterne Niels og Oskar Sønderkov. Michael kan desværre ikke være med i dag, da han er bortrejst.

Nord Stream 1 består af to parallelle naturgasledninger, der går fra det nordvestlige Rusland gennem Østersøen til Tyskland. Ledningerne blev åbnet i november 2011 og oktober 2012. Mange husker sikkert billederne fra Moskva, hvor premierminister Putin

takkede statsminister Lars Løkke Rasmussen med en understregning af, at "tilladelsen havde givet Danmark og Rusland et meget bedre forhold". Det er dette gode forhold som kan komme virksomheder som LSC til gode.

Nord Stream projektet, der har russiske Gazprom som hovedaktionær, sikrer for første gang, at russisk gas kan komme til Europa uden om Ukraine. Tilsammen kan begge rørledninger distribuere 55 mia. m³ naturgas pr. år, dvs. ca. 10 % af Europas forbrug. Samlet er prisen 7,4 mia. euro, og dermed en af historiens største investeringer i infrastruktur hvilket gør den blandt historiens største investeringer i infrastruktur. Rørledningen ligger direkte på bunden af Østersøen, bortset fra enkelte steder, hvor den er gravet ned i en rende. Aske fortæller, at LSC har været kraftigt involveret i netop placeringen af rørledningerne på havbunden på den del, der fører gennem danske farvande.

Teknisk indebærer projektet, at gassen hentes op fra en kilometers dybde og transporteres 2.500 km over land til Vybørg hvor rørledningen føres over bunden af Østersøen og går på land i Tyskland. Herefter fordeles gassen i to retninger: Delen en ledning, der går 470 km mod syd og en, der går 440 km mod vest. Gennem Østersøen ligger ledningerne i en gennemsnitsdybde på 80 meter, men når ned på 210 meter øst for Gotland i Sverige.

Aske fortæller, at der i alt er brugt 2,15 mio. tons stål, der visse steder har en tykkelse på op til 41 mm. De er beklædt med 4 mm plastik, for at stålet ikke skal ruste, og ca. 10 cm beton. Indeni er der et lag epoxyharpiks, der mindsker modstanden. De i alt 200.000 sammensatte gasrør har hver en længde på 12 meter og en diameter på 1,15 meter og vejer i alt 23 ton stykket. Det siger sig selv, at det stiller store krav til kreativitet og teknisk snilde at sikre, at så store rør placeres sikkert på havbunden. "Der er jo ingen af os, der har lyst til større forurening af Østersøen, sunde og bæltter" understreger Aske "og dette fylder meget for både Michael og jeg – vi er jo trods alt begge vokset op med og ved havet."

Aske og Michael startede Lillebølle Submarine Contractors i en del af det gamle værft med velsignelse af Oskar Sønderkov, der helt sikkert havde haft en svær tid med den stadig større stilhed på værftet og havnen. Fra Værftet har LSC været involveret i en række projekter i Danmark og Norge. Indtil nu har den faste stab i LSC aldrig oversteget en håndfuld, men med en stor fast kontrakt på inspektion og muligvis vedligehold af Nord Stream kan dette hurtigt mangedobles.

Man kan undre sig over, at Lillebølle pludselig får en plads i dette store geopolitiske spil, men som Aske siger med sit karakteristiske afvæbnende smil (som manganen en gang har gjort forskellen mellem et gult og et rødt kort på Stadion), er det "slet ikke så sært endda". Indenfor de maritime kredse er LSC kendt langt ud over landet grænser for at levere første klasses kvalitet – til tiden. Ifølge Aske er LSCs styrke, at de taktisk være deres store netværk af kontakter i det maritime miljø, smidigt og hurtigt kan sammensætte kompetencer til at varetage stort set alle typer undervandsaktiviteter.

Det var da også via kontakter i Rusland, at de blev involveret i Nord Stream, hvor de har haft en række forskellige opgaver i forbindelse med den del af rørledningen, der fører over dansk søterritorium. Og nu har dette givet pote i form af en fortløbende aftale om inspektion. "Nu starter vi her, men hvem ved, hvad det kan føre til", siger Aske med begejstring, "når bare vi gør det så godt vi kan, skal der nok falde flere kontrakter af til LSC".

Sikkert er det, at det får betydning for byen at der sikres arbejdspladser og liv på havnen i Lillebølle. Her på redaktionen er vi sikre på, at både Niels og Oskar Sønderkov ville nikke bifaldende – måske endda med et par sjældne smil under jorden i familiegravstedet.

Erhvervsbladet – månedsfokus: Lillebølle Maritime Miljø

2. maj. 2017,

Der er stadig kulde i luften da vi en klar forårmorgen står og kigger ud over det sydfynske øhav. Vi er taget til Lillebølle og kigger ud over havet, hvor vi kan øjne Bølleø i det fjerne. Midt i al snak om udkants- eller vandkants Danmark findes der rundt om i landet undtagelser – steder, hvor der vækstes næsten som på trods og hvor optimismen og gå-på-modet sætter dagsordenen. Eksemplerne er derude, f.eks. Klitmøller med surferparadiset Cold Hawaii, og Lillebølle som knudepunkt for en række virksomheder med tilknytning til det maritime.

En klar stemme afbryder tankerækken ”godmorgen – det er mig, der er Aske, velkommen til Lillebølle” lyder det på klingende sy’fynsk. Vi er taget hertil for at træffe Aske Lillefjord, der sammen med makkeren Michael Sønderskov var de første til at starte virksomhed op i Lillebølle Maritime Miljø. Aske korrigerer med et smil: ”Faktisk er det ikke helt korrekt – navnet kom først til senere. I første omgang var det Michaels farfar, der lod os benytte det gamle værft, dengang vi startede Lillebølle Submarine Contractors”. På denne måde bekræfter Aske det billede vi har dannet os af ham forhånd: han beskrives af samarbejdspartnere og konkurrenter over en kam som en unik kombination af kreativitet, seriøsitet og personlig integritet. Vi føler os straks velkomne i dette dynamiske og innovative miljø. Når man hører ham beskrevet kan det virke som om, at Aske formår at udviske skellet mellem konkurrenter og samarbejdspartnere.

I gennem mange år var Sønderskov Værft et af de driftigste værfter i landet, men stigende konkurrence fra Fjernøsten gjorde det stadig vanskeligere at drive værftet rentabelt. Heldigvis for Michael og Aske, for en række andre små specialiserede virksomheder og for Lillebølle by blev det aldrig nødvendigt at afhænde faciliteterne på havnen: Under navnet Lillebølle Maritime Miljø er området de senere år gradvist blevet fyldt med aktiviteter. Som Aske siger med lune i stemmen ”der er ikke noget, der er så skidt, at det ikke er godt for noget” hvorefter han tøver og næsten alvorligt uddyber ”selv i det destruktive og deprimerende kan ligge konstruktive og kreative tanker – det handler måske bare om at indse det”.

Sønderskov Værft var igennem mange år centrum og udgangspunkt for det meste af erhvervslivet i Lillebølle og omegn. Af samme årsag ramte nedgangstiderne både by og Værft – ”og Michaels familie” siger Aske mens han peger. Udover bygningerne er der ikke meget tilbage af værftet, men to portrætter af Den Gamle og Den Unge Sønderskov har fået plads over kaffemaskinen. ”Vi kan jo ikke have dem til at kigge os over skuldrene hele tiden, men det er OK, at de er med, når vi holder pause”.

I de år, hvor værftet lå stille, udstrålede det en næsten demonstrativ larmende tavshed som uundgåeligt påvirkede stemningen i byen. Værftet har den samme tætte kobling til byen nu hvor tiderne er bedre, aktivitetsniveauet er stigende og ambitionerne ligeså. ”Det er som om alle er mere optimistiske nu”, som borgmesteren sagde til os i telefonen, ”uden Værftet var byen ikke blevet ramt så hårdt – men uden Værftet havde forudsætningerne for de seneste års udvikling heller ikke være til stede.” Den centrale placering i byen og ved havnen, de store arealer og de mange forskellige bygninger har gjort det muligt at samle en række forskellige aktiviteter – om ikke under samme tag, så dog dør om dør. Det er dette unikke innovative miljø, der er målet for vores tur til Lillebølle: Lillebølle Maritime Miljø.

De mange forskellige virksomheder, der er samlet her, taler deres eget tydelige sprog: her er servicevirksomheder, konsulenter, håndværkere, shipping – you name it. Der er stor forskel i størrelse og forretningsmodel; her er alt fra små enkeltmandsfirmaer til større konsulentvirksomheder, håndværkermestre med ønske om at bevare gamle maritime håndværk og ambitiøse vækstorienterede servicevirksomheder. Der er så mange forskellige, at Aske hele tiden kommer i tanke om nyttilkomne eller nystartede virksomheder. Hvor vi end kommer hen kan fornemme den gode *vibe* og dynamik – der drøftes projekter på kryds og tværs, og aldrig så snart har folk hilst på Aske førend samtalen drejes over på eksisterende, planlagte eller potentielle projekter. Der er så mange forskellige virksomheder samlet her, at stort set enhver maritim ekspertise er lige rundt om hjørnet.

Det kan synes forunderligt, men en betragtelig del af successen for Lillebølle Maritime Miljø kan tilskrives Rusland og naturgas. Lillebølle Submarine Contractors har været tæt knyttet til de første Nord Stream naturgasledninger gennem Østersøen og dette har kunnet mærkes på bundlinjen. Aske nikker, men tilføjer, at han "ikke kan gå detaljer". Han pointerer, at udviklingen af Lillebølle Maritime Miljø oprindeligt afhang af gasledningerne, men "nu ser vi det mere som en slags katalysator – selvom vi naturligvis er åbne for fortsat samarbejde." Det er forventningen, at LSC og andre aktører i Lillebølle Maritime Miljø får nye ordrer i bøgerne i forbindelse med, at der gives tilladelse til kapacitetsudvidelse – den såkaldte Nord Stream 2. Aske betragter tilladelsen til kapacitetsudvidelse som en formalitet: "jeg kan ikke huske den præcise formulering, men essensen i den oprindelige tilladelse var, at "eftersom det jo følger af Havretskonventionen, at man må lægge rørledninger, kan vi ikke sige nej til det, og har i øvrigt heller ikke noget problem hermed" og denne forudsætning er jo næppe ændret".

Hertil kommer en dimension, der er ganske unik for et storvækstende erhvervsområde. Med Askes ord: "Ideen var oprindeligt Michaels, og den opstod engang han kom hjem fra en tur til Norge med en hjemmebygget kajak på taget af sin bil: der skal også være plads til friluft- og fritidsaktiviteter på det gamle værftsområde." Med Aske og Michael er der ikke langt fra ord til handling, så nu rummer det gamle værft ikke blot erhvervssiden, men også et rigt foreningsliv centreret omkring havnebad (og svømmeklub med nystartet vinterbadning), ro- og kajakklub, sejlkлуб og værksteder. I den gamle kantine organiserer en gruppe frivillige fællesspisning hver torsdag – "mange af de gamle værftsarbejdere mødes her og nyder at følge med i, hvad der sker på havnen og Værftet". Selv kommunens institutioner er repræsenteret med børnehave, fritids- og ungdomsklub og ungdomsskolens juniorsejlkurser.

"Michael så helt rigtigt, da han valgte at åbne til byen – dagsordenen er en helt anden nu, og grænserne mellem arbejdsliv og fritid er mere flydende. På denne måde kan vi favne det hele på en gang." Man kan sige, at Lillebølle har gjort en dyd ud af de geografiske omstændigheder og måske er dette et bud på fremtiden for udkanten: identificer de unikke kompetencer og skab mulighederne i tæt samarbejde mellem erhvervslivet.

Lillebølle Submarine Contractors får stor ordre på etablering af Nord Stream 2!

Af Peter Hanebjerg (pha@tidende.lillebølle.dk)

Lillebølle Tidende, 15. juli 2017

Lillebølle bliver en vigtig brik i etableringen af nye rørledninger i Østersøen. Lillebølle Submarine Contractors får stor ordre fra Nord Stream 2. Dette kan få stor betydning for den videre udvikling af Lillebølle Maritime Miljø.

Rygtebørsen har kørt på fuld kraft i de maritime miljøer de seneste måneder. I ugens løb er rygterne blevet steds mere vedholdende og nu kan Tidende endelig – som de første – bekræfte, at Lillebølle Maritime Contractors endnu engang har fået en stor ordre i hus.

Vi har fanget Aske Lillefjord på telefonen og han har svært ved at skjule sin glæde og stolthed: "Vi har arbejdet godt sammen med Nord Stream de seneste år og nu giver det bonus – vi har netop sat sidste punktum og underskrifter på en aftale med Nord Stream om projektering og styring af etableringen af kapacitetsforøgelsen på Nord Stream, dvs. det, der betegnes Nord Stream 2. Jeg kan ikke komme ind på detaljerne her, men der er tale om LSCs hidtil største projekt."

Aske har ikke tid til at uddybe, men nøde på Værftet fanger vi Michael Sønderskov, der om muligt er endnu mere begejstret: "Det betyder rigtig meget for mig personligt på flere planer, at vi endnu engang kan slå Lillebøllens navn fast som en af de vigtige maritime aktører." Michael uddyber, at det naturligvis er en drøm for de to maritime entusiaster i LSC, at deres arbejde over de senere år krones med den anerkendelse, der ligger i at blive projektstyrende.

Men det kan virke som om, der er noget, der er endnu vigtigere for Michael. "Det er jo ikke nogen hemmelighed at der er en nær tilknytning mellem min familie og Lillebølle. Min farfar og oldefar havde en vigtig rolle i etableringen af havnen og derved også industrialisering og vækst i Lillebølle." En tur på rådhuset kan bekræfte, at der mere end en gang står "Sønderskov" under billederne af byens borgmestre, og i de perioder, hvor der ikke var en Sønderskov-borgmester, var mindst et medlem af familien menigt medlem af byrådet. Når man snakker om familien Sønderskov kan det i det hele taget være vanskeligt at se, hvor skellet går mellem familien og byen. "Det var ikke nemt for familien, da Værftet lukkede de sidste aktiviteter ned, men heldigvis holdt farfar fast i faciliteterne og troede på, at der kunne være basis for ny aktivitet i byen."

Efter en kort tænksom pause fortsætter Michael "Det kan da godt ærgre mig, at Den Unge Sønderskov ikke fik set, at han havde ret i at tro på nye aktiviteter, men sådan er det jo engang imellem". Han tilføjer: "faktisk skylder vi farfar mere end det, for det var også ham, der holdt fast i, at Lillebølle skulle være en småskibshavn, så havnemiljøet kan blive en integreret del af byen og ikke behøver være omgivet af høje hegn. På den måde bliver det maritime både en del af byens arv og fremtid."

De sidste bemærkninger kræver nok en forklaring: Far og søn – Niels og Oskar Sønderskov – stod bag etableringen af værftet, og blev gennem alle årene bare betegnet som henholdsvis Den Gamle og den Unge, uagtet, at Oskar nåede tæt på at holde 90 års fødselsdag.

Michaels far, der i alt for tidlig alder omkom i en ulykke i Østersøen nåede desværre aldrig at få et tilnavn. Hvis man lytter godt efter på vandrerne, vil man høre, at Michael så småt bliver omtalt med respekt som Den Yngste Sønderskov i anerkendelse af hans stigende betydning for udvikling af byens erhvervsliv. Han har da også for længst taget plads i kommunalbestyrelsen.

Michael fremhæver begejstret, at den nye kontrakt med Nord Stream kommer til at involvere en lang række af de nye virksomheder i Lillebølle Maritime Miljø som netop er etableret rundt omkring på den gamle værftsgrund. "Mange af de virksomheder som vi gennem årene har arbejdet sammen med i LSC har jo valgt at slå sig ned her i Lillebølle, så her er det jo ingen sag at tage kaffen med ud til dokken og drøfte de næste projekter igennem med de andre. På denne måde kan vi hurtigt lave kvalitetsmæssig gode og billige projekter – det kan næsten virke urimeligt overfor vores øvrige konkurrenter, at det er så enkelt for os" slutter Michael med et smil inden han kigger på oldefars gamle armbåndsur, og sætter i løb ud mod sin bil "for pokker, jeg skal nå et hente ungerne og køre dem til fodbold...."

Mødenotat

Møde den 12. december, 14:00-16:00 med Lillebølle Submarine Contractors (Aske Lillefjord & Michael Sønderskov)

Aske og Michael henvender sig, da de er bekymrede for, om den nye lov om kontinentalsokkelen vil medføre, at "North Stream II-projektet" bliver afblæst. De har allerede en kontrakt med Nord Stream / Gazprom om, at de skal vedligeholde den del af Nord Stream I, der går igennem dansk økonomisk zone og dansk territorialfarvand. Vedligeholdelsen består (ud over monitoring af de sensorer mv., der er påsat rørledningen), i, at de med en "Mohawk Remotely Operated Vehicle" visuelt inspicerer rørledningen, samt tager vandprøver.

De har ikke selv en "Mohawk", men de lejer den og ekspertisen (3 "operators") ind, når de har behov for det, hvilket normalt er en måned om foråret, en måned hen over sommeren, og en måned om efteråret, "før det bliver for dårligt vejr", som Michael siger det. "Mohawken" drives og tjekkes fra et ROV-skib (Remotely Operated Vehicle Vessel). Dette ville de så også leje på samme tid som "Mohawken".

Som jeg forstår det, var det meningen, at de fra her i april '18 til midt i oktober '18 i tillæg til vedligeholdelsen, skulle inspicere jordbunden, herunder tage jordprøver, på den parallelle linje, hvor den projekterede "North Stream II" skulle ligge. Det kan gøres fra det samme skib (ROV Vessel) som de ellers har lejet til vedligeholdelsen af North Stream I, men nu skal de så bruge det i længere tid.

De har vedhæftet kopi af standardbetingelserne for deres kontraktpart (Underwater Services Ltd.), som de har lejet udstyret af. Kontrakten med Underwater Services Ltd. for 2018 har længe været skrevet under, da der ikke er mange, der har ekspertisen og udstyret til at lave den slags arbejde, så hvis de ville være sikre på at skulle have udstyret, måtte de slå til allerede sommeren '17, umiddelbart efter, at aftalen med North Stream II var indgået. Det ser ikke umiddelbart ud til, at der er mulighed for at komme ud af kontrakten med Underwater Services Ltd., så nu spørger Aske og Michael om muligheden for at gøre staten ansvarlig for deres ganske betragtelige forgæves udgifter.

Ang. omkostningerne henviser de til standard prislisen, og forklarer i øvrigt følgende:

Omkostninger til vedligeholdelse:

1 Mohawk uden "science sample", 1. april-30. april; 16. juni-15. juli, 1. september-30. september. (Se prisliste)

1 ROV Vessel samme tidspunkt, 7.000 USD/dag.

3 operatører, der arbejder i 8-timers skift, samt 1 ekstra operatør, så der kan holdes fri- og hviledage, i alt 4 operatører. (Se prisliste).

Omkostninger til forundersøgelse til rørlægning af North Stream II:

1 Mohawk med "science sample", 1. april – 30. oktober

Yderligere 3 operatører, der arbejder i 8-timers skift, samt 1 ekstra operatør, så der kan holdes fri- og hviledage, i alt 4 operatører, for samme tidsrum. (Se prislister).

Derudover har de så også hyret deres "ROV Vessel" for hele perioden fra 1. april til 30. september, og ikke bare i de perioder, hvor det skal bruges til vedligeholdelse.

De forklarer, at det i den sidste ende ikke er sikkert, om det er Lillebølle Submarine Contractors eller North Stream II, der skal afholde udgiften. Aftalen med North Stream II er ikke fuldstændig klar på det punkt, da begge parter jo er gået ud fra en forudsætning om, at begrundelsen for tilladelsen for "North Stream I" jo var korrekt, og at der derfor ikke var mulighed for afslag, så længe bare miljøforholdene er i orden – og det er de jo, bedyrer både Aske og Michael. Så spørgsmålet er, om der er tale om force majeure, så "North Stream II" kan tørre det af på Aske og Michael i sidste ende. Indtil videre ser Aske og Michael sig dog nødsaget til at handle ud fra "worst case scenario", også fordi kontrakten med "North Stream II" indeholder en klausul, hvorefter begge parter til enhver tid skal gøre deres ypperste for at tage hensyn til den anden parts interesser samt at søge dækning for eventuelle tab hos tredjeparter, hvor det overhovedet kan lade sig gøre. Det er også derfor, North Stream II allerede har hyret advokat ift. høringsvar mv.

Aske og Michael spørger, om jeg ikke kan arbejde sammen med Bech-Bruun. Jeg fortæller dem, at jeg selvfølgelig vil se på deres høringsvar, og tale med dem om sagen, men at de nok til sidst bør have deres egen advokat, idet de kan risikere at have modsat rettede interesser ift. North Stream II ift. hvem, der endeligt skal bære tabet.

Jeg aftaler med Aske og Michael, at jeg ser på sagen og vender tilbage.

Personlig observation:

På vejen ud siger Aske, at "det jo er mange penge for Lillebølle Submarine Contractors. Rigtig mange penge."

De virker begge meget tyngede af situationen.

/ Adrian

UNDERSEA VEHICLES PROGRAM

DAY RATE CHARGES

An Operational Day is defined as the following:

- ✓ Any scheduled offshore day that the support vessel is away from port conducting the mission.
- ✓ Any day that the support vessel is in port due to delays or an unscheduled port call due to weather, mechanical failure, staffing issues, at the request of the science team, etc., i.e., not under the control of the ROV operations staff.
- ✓ Each mobilization day.

A Standby Day rate of \$1000/person/day will be charged for the following:

- ✓ Each day of travel to/from port of embarkation/debarkation. For planning purposes, budget one travel day for every 600 miles of distance between Southampton, UK and ports of embarkation/debarkation.
- ✓ Each day the ROV staff and asset is on location or aboard the vessel on a scheduled port day except mobilization days as noted above.

The following will be billed on a reimbursement basis (at cost):

- ✓ All travel involved with the mission.
- ✓ Excess shipping charges.
- ✓ Additional support personnel beyond two staff members that may be requested by the chief scientist, e.g., additional staff members may be requested to increase the hours of operation, or contracting staff members with specialized skills to augment novel sampling equipment.

No day rate will be charged under the following circumstances:

- ✓ ROV and associated equipment failure precludes an ROV dive in a 24-hour period.
- ✓ Any delay or suspension of ROV operations resulting from an error in judgment or negligence on the part of the ROV support crew.

EQUIPMENT RATES

Mohawk Remotely Operated Vehicle:

An operations rate of \$3,500/day, which includes the Mohawk ROV system without the Science Sample Collection Skid, will be charged for each operational day.

An operations rate of \$4,000/day, which includes the Mohawk ROV system with the Science Sample Collection Skid, will be charged for each operational day.

Each operational day includes a minimum of two ROV support staff.

Phantom S2 Remotely Operated Vehicle:

An operations rate of \$3,000/day, which includes a minimum of two ROV support staff, will be charged for each operational day.

Phantom 300 Remotely Operated Vehicle:

An operations rate of \$1100/day, which includes one ROV support staff, will be charged for each operational day.

2 For the Phantom 300 ROV alone with no UVP support staff, a rate of \$100/day will be charged for each day the ROV performs a dive(s).

- ✓ Training of scientist operators prior to the mission is required if leasing the ROV alone.
- ✓ The scientist operator is required to carry insurance for the replacement cost (\$84,000) of the ROV.
- ✓ The scientist operator is responsible for any loss or damage to the ROV and/or topside equipment provided by UNCW UVP.

UDENRIGSMINISTERIET
*Ministry of Foreign Affairs
of Denmark*

15. januar 2018

Indstilling i medfør af § 3a, stk. 2 i lov 1401 af 5. december 2017 om kontinentalsoklen og visse rørledningsanlæg på søterritoriet.

Energi-, forsynings- og klimaministeren har anmodet om Udenrigsministerens indstilling til nedlægning af rørledningsanlæg på søterritoriet syd for Bornholm - det såkaldte Nord Stream 2 projekt.

Udenrigsministeren indstiller, at gennemførelse af projektet i det eksisterende udenrigs- og sikkerhedspolitiske klima i og omkring Østersøen ikke vil være i overensstemmelse med rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser.

Udenrigsministeren erindrer om, at denne indstilling skal lægges til grund af Energi-, forsynings- og klimaministeren ved behandling af ansøgningen, uden at indstillingen dog udgør en afgørelse.

Udenrigsministeren gør opmærksom på, at dette er et spørgsmål, der har implikationer på europæiske niveau, og at det derfor bør diskuteres nærmere i EU, ikke mindst med henblik på at finde fælles fodslag med EU-Kommissionen.

På ministerens vegne

(...)